
פרידה מגדול רבני הציונות הדתית

הרב חיים דרוקמן זצ"ל

פעם שאלו את הרב מרדכי אליהו זצוק"ל:
'איך אפשר לאהוב את כל עם ישראל?'
הרב ענה: "זה באמת קשה ולא פשוט אבל
**אני מצאתי פתרון, אני אוהב את הרב
דדוקמן והוא אוהב את כל ישראל"**

הרב דרוקמן זצ"ל

תרצ"ג – תשפ"ג

תמו ימי החנוכה.

השמש של שמונת הקנים סיים את עבודתו והשיב נשמתו לבוראו.

הרב חיים דרוקמן מלווה אותי, כמו את כל רבני הציונות הדתית, לגווניהם, למעלה משלושים שנה. במשפחת הוריה של נועה אשתי, ידידיה ורחל כהן ז"ל הוא היה חיימקה – המדריך הנערץ של שבט איתנים, שבט שממנו צמח הגרעין הראשוני של רבני הציונות הדתית....

ראיתי אותו בעיני רוחי כדמות ה"בריוח התיכון" של קרשי המשכן.

הקרשים שהעמידו את משכן העדות במדבר היו זקוקים לקרש מיוחד שעבר בתוכם, מקצה לקצה (שמות לו, לג). התלמוד (מסכת שבת צח ע"ב) מספר ש"הבריוח התיכון בנס היה עומד"

הרב דרוקמן זצ"ל תרצ"ג – תשפ"ג

על פי פירוש רש"י מתברר שהבריוח התיכון התקפל בתוך הקרשים כל אימת שהיה צריך לעבור לקיר הבא. זהו נס על טבעי, קרש לא יכול להתגמש בלי להישבר. מדובר בקרש אחד ארוך שפשוט התקפל וחבק את כל שלושת הצדדים משל היה חבל. כזה היה מורנו הרב דרוקמן.

הוא זה שקרא לנו, רבנים צעירים, להתנדב בבית הדין לגיור ולהשתדל ככל יכולתנו להכליל את העולים בכלל ישראל. הוא זה שעודד אותנו לשליחות בכל רחבי הארץ, לבל ידח ממנו נידח. הוא זה ששלח אותנו להביא את תורת ארץ ישראל ליהדות התפוצות ולסרב לקבל את הקיטלוג שמבדל את היהודים לזרמים. אנחנו עם אחד עם לב אחד, כך אמר.

אהבתי אותו כמו שתלמיד אוהב את רבו.
כעת הבריוח התיכון הסתלק ובלב פנימה מחלחל החשש שהמשכן לא יוכל לעמוד בלעדיו.
האם נשכיל למשוך את הנס הזה גם בהעדרו?
חבל על דאבדין ולא משתכחין

הרב בני לאו

הרב דרוקמן זצ"ל תרצ"ג – תשפ"ג

חורף תשנ"א (1991), כיתה י"א, עונת ה'שבוע ישיבה' מתקרבת.

טוב, מה עושים עכשיו? מה, יש ישיבות חוץ ממרכז?
אין ברירה, ניסע למתחרה הנכבדת, ישיבת ההסדר אור עציון. נוסעים מרעננה למקום המוזר הזה אי שם בדרום, מרכז שפירא, ונכנסים לבית המדרש. הרבה חוויות לימודיות יפות חווינו באור עציון, אבל גולת הכותרת, ללא ספק, הייתה המפגש עם הרב דרוקמן. ועוד לפני הרב דרוקמן – החדר של הרב דרוקמן. היום מראה החדר שלו כבר מפורסם למדי, הודות לכל התמונות מישיבות שלו עם אנשי ציבור, אבל אז הכול היה חדש לנו. נדהמנו. לא ידענו שיש כל כך הרבה ספרי קודש בעולם ואיכשהו כולם התנקזו בדיוק לחדר הלימוד שלו. רבים מן הספרים היו שחוקים מרוב שימוש.... דבר שראיתי רק אצל הרב דרוקמן זה הסימניות. אלפי, ואולי רבבות, סימניות קטנות בהמון ספרים. וזה מצחיק, כי כמו שזה לא יעיל למרקר עם טוש מדגיש את כל הטקסט, כך כשיש לך סימניה בכל דף בספר, זה בעצם כאילו שאין לך אף סימניה, אבל הוא שלט בסימניות שלו, והצליח לאתר מקורות מגוונים במהירות רבה.

טוב, זה היה השיעור בביתו, אבל אחר כך היה גם שיעור בישיבה. כמו לוחם חי"ר שהעמיסו עליו פק"ל הרבה יותר מדי גדול, כך הרב דרוקמן עושה את ההליכה הקצרה מביתו לבית המדרש כשהוא סוחב בידיו ערימה של עשרות ספרים, עשרות! הטכנולוגיה שנקראת מכונת צילום כבר הייתה קיימת, אבל הוא היה מחובר לספרים האותנטיים, עם הסימניות, והיה יכול לצרף לערימה ספר כבד רק בשביל שורה אחת שכתובה בו, שגם אליה לא בטוח שהוא יגיע.

הרב דרוקמן זצ"ל תרצ"ג – תשפ"ג

והדברים היו יפים ומאירים כנתינתם בסיני. והרב היה חיוני ומאיר, מזדהה עם כל מילה, ומתרגש כאילו שהוא קורא אותה בפעם הראשונה. ורוחם של רבותיו, הרב קוק והרב צבי יהודה, נושבת בדבריו, באישיותו ובתורתו. ואהבה גדולה אופפת את הכול – אהבת התורה, אהבת הארץ ואהבת עם ישראל בכלל, ותלמידיו בפרט, השותים בצמא את דבריו. אותם תלמידים שהוא הכיר אחד אחד, בשמותיהם המלאים, עוד ביום הראשון של שנת הלימודים, כשהם רק הגיעו.

מאז, במשך השנים, פגשתי ברב דרוקמן בתחנות רבות, אבל אני שמח שפגשתי בו קודם כול כתלמיד חכם, כמורה ומחנך, כי זה היה הליבה של כל המפעלים הציבוריים הגדולים שלו. ובאמת בסיום ריאיון שקיימנו עמו בשנת תשע"ז, ידידי הרב עמיחי גורדין שאל אותו:

"הרב הצליח להגיע להישגים רבים בחייו, הן בתחום התורני והן בתחום הציבורי. האם במבט לאחור יש איזשהו דבר שהרב מרגיש שהוא פספס ושהוא מצטער שלא נהג אחרת?"
הרב דרוקמן השיב מיד: "הייתי רוצה ללמוד יותר תורה, אבל 'צרכי עמך מרובים'."

כך הרב דרוקמן, יספרו לנו רבות על מפעליו הציבוריים הגדולים, וטוב שיספרו, אבל יש לזכור שאצלו הכול נבע מתורתו, מהיותו עבד ה', עבד לעם קדוש על אדמת הקודש.

הרב דרוקמן זצ"ל תרצ"ג – תשפ"ג

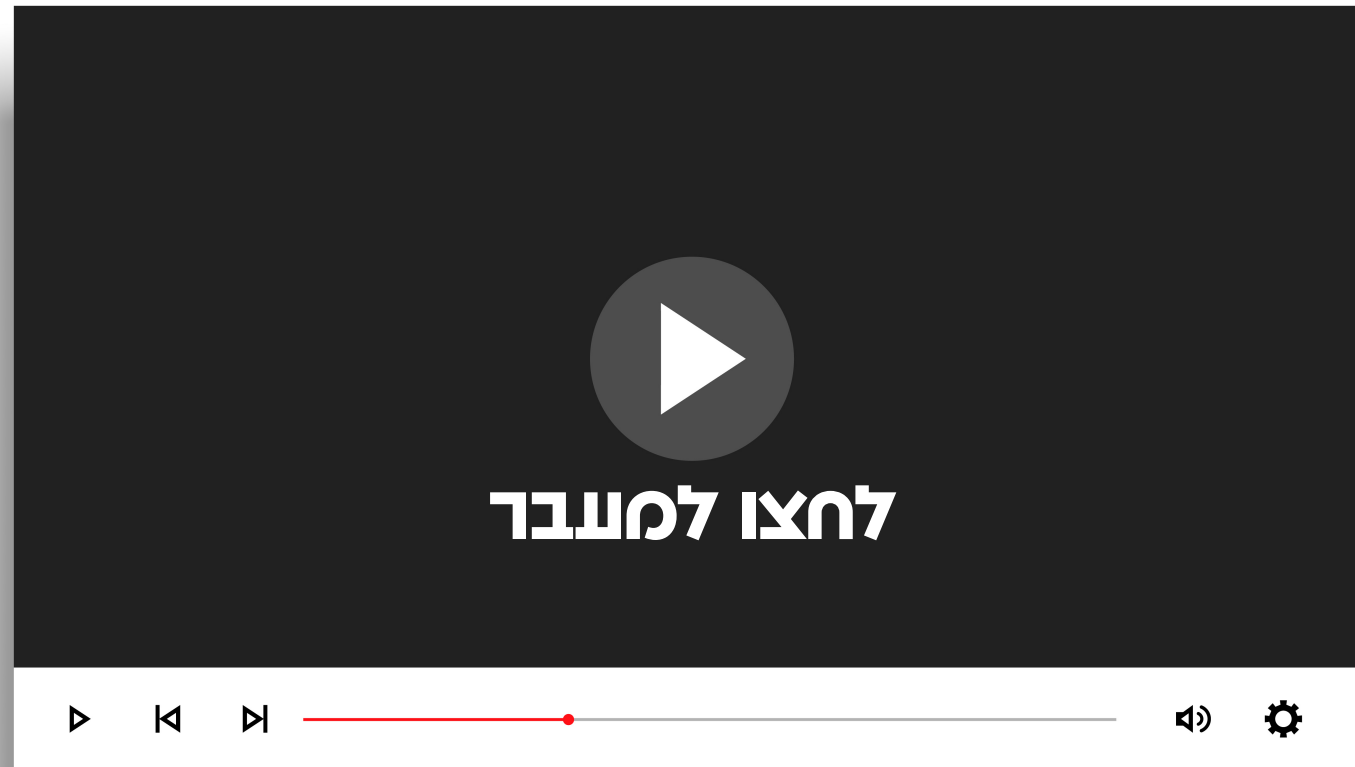

והדברים היו יפים ומאירים כנתינתם בסיני. והרב היה חיוני ומאיר, מזדהה עם כל מילה, ומתרגש כאילו שהוא קורא אותה בפעם הראשונה. ורוחם של רבותיו, הרב קוק והרב צבי יהודה, נושבת בדבריו, באישיותו ובתורתו. ואהבה גדולה אופפת את הכול – אהבת התורה, אהבת הארץ ואהבת עם ישראל בכלל, ותלמידיו בפרט, השותים בצמא את דבריו. אותם תלמידים שהוא הכיר אחד אחד, בשמותיהם המלאים, עוד ביום הראשון של שנת הלימודים, כשהם רק הגיעו.

מאז, במשך השנים, פגשתי ברב דרוקמן בתחנות רבות, אבל אני שמח שפגשתי בו קודם כול כתלמיד חכם, כמורה ומחנך, כי זה היה הליבה של כל המפעלים הציבוריים הגדולים שלו. ובאמת בסיום ריאיון שקיימנו עמו בשנת תשע"ז, ידידי הרב עמיחי גורדין שאל אותו:

"הרב הצליח להגיע להישגים רבים בחייו, הן בתחום התורני והן בתחום הציבורי. האם במבט לאחור יש איזשהו דבר שהרב מרגיש שהוא פספס ושהוא מצטער שלא נהג אחרת?"
הרב דרוקמן השיב מיד: "הייתי רוצה ללמוד יותר תורה, אבל 'צרכי עמך מרובים'."

כך הרב דרוקמן, יספרו לנו רבות על מפעליו הציבוריים הגדולים, וטוב שיספרו, אבל יש לזכור שאצלו הכול נבע מתורתו, מהיותו עבד ה', עבד לעם קדוש על אדמת הקודש.

הנני - סרט על הרב דרזקין